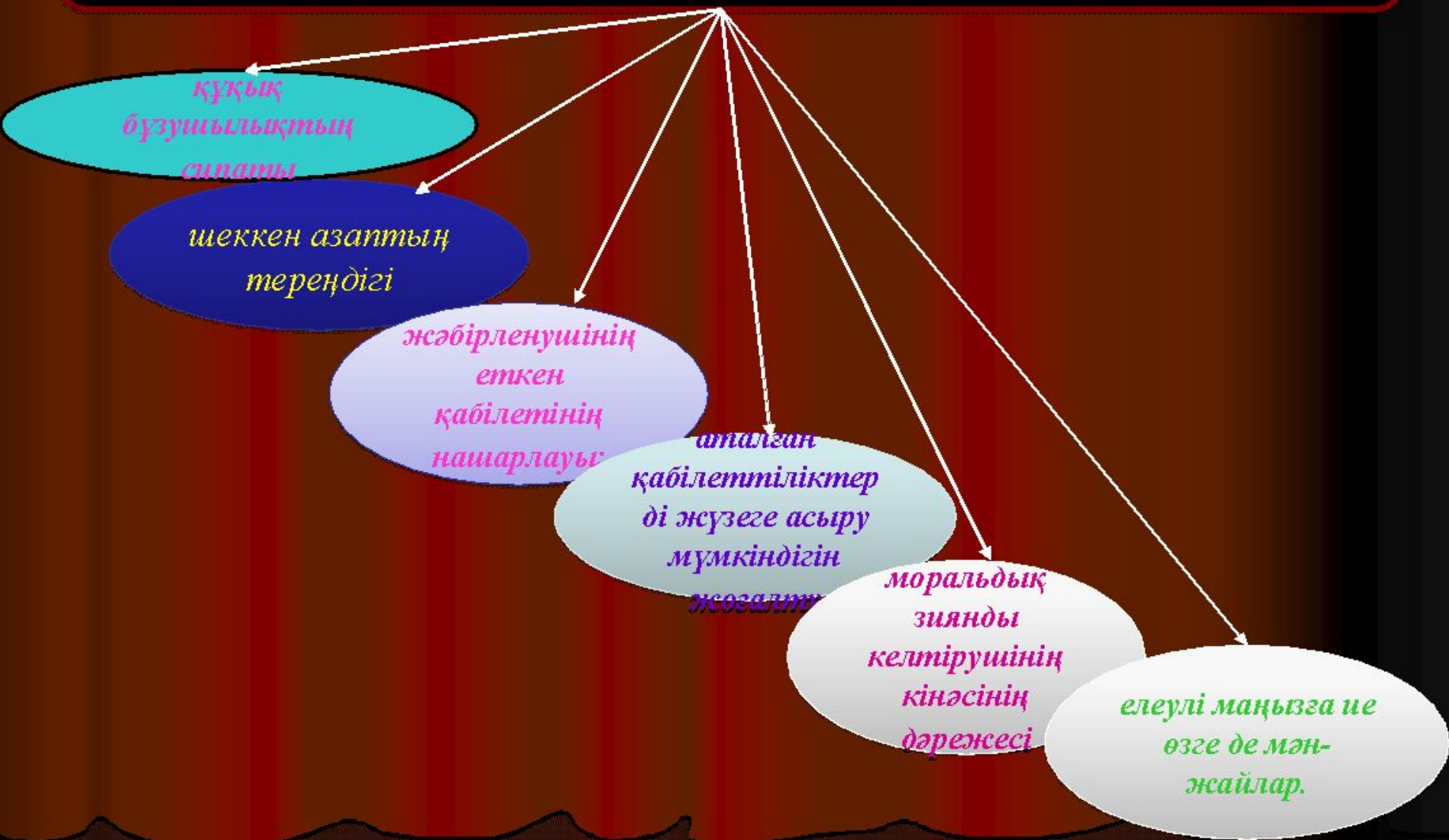

Азаматтық құқық

*Жалпы
бөлім*

*Ерекше
бөлім*

Моралдық зиянды өтеу мөлшеріне әсер ететін мән-жайлар

**Азаматтық құқықтың
қағидалары**

Азаматтық – құқықтық
қатынастарға
қатысушылардың
теңдігі

Шарт еркіндігі

Меншікке және басқа
да заттық құқыққа
қол сұқпаушылық

Жеке істерге кімнің болса
да озбырлықпен араласуына
жол беруге болмайтындығы

Азаматтық құқықтады
кедергісіз жүзеге асыру.

Нұқсан келтірілген
құқықтардың
қалпына келтіруін
қамтамасыз ету.

Азаматтық құқықты
сот арқылы қорғау

Талап мерзімі Талап қою ұғымы

Талаптың ескіруі - адам құқығының немесе заңмен қорғалатын мүдденің бұзылуынан туындайтын талаптың қанағаттандырылуы мүмкін болатын уақыт кезеңі.

Талап қою мерзімдері және оларды есептеу тәртібі заңмен көзделеді және оларды тараптардың келісуімен өзгертуге болмайды.

Коммерциялық емес ұйымдар

Мекеме – басқару, әлеуметтік-мәдени немесе өзге де коммерциялық емес сипаттағы қызметтерді жүзеге асыру үшін құрылтайшы құрған, қаржыландыратын ұйым

Тұтыну кооперативі – қатысушылардың материалдық қажеттерін қанағаттандыру үшін өз мүшелерінің мүліктік жарналарын біріктіру арқылы жүзеге асырылатын бірлестік

Қоғамдық қор – азаматтар мен заңды тұлғалар ерікті мүліктік жарналар негізінде құрған, әлеуметтік, мәдени, білім беру мақсаттарының көздейтін мүшелігі жоқ коммерциялық емес ұйым

Діни бірлестік – рухани қажеттерін қанағаттандыру үшін өз мүдделерінің ортақтығы негізінде, заңға сәйкес біріккен азаматтардың ерікті түрдегі бірлестігі

Заңды тұлғаның белгілері

Ұйымдасқан бірлігі

Мүліктік оқшаулығы

Дербес мүліктік жауапкершілік

Азаматтық айналымға өз атынан қатыса алады